

(əvvəli ötən sayımızda)

**Nizami Məmmədov
Tağısoy**
professor,
ədəbiyyatşünas-tənqidçi

biyyat İnstitutunun direktoru akademik İsa Həbibbəyli yetərincə impuls verməkdədir. Belə ki, onun 2016-cı ildə Qazaxıstanın paytaxtı Astana şəhərində keçirilən Türkdilli Ölkələrin Ədəbiyyat İnstitutlarının Direktorlar Şurasının yığıncağında iştirakı və türk xalqlarının

qa bir yazıçı, sənətkar tapmaq mümkün deyildir. Belə ki, 2016-cı ildə Oljas Süleymanov Azərbaycanı iki dəfə bir böyük forum keçirilən zaman ziyarət etmiş, Azərbaycan ictimaiyyəti qarşısında geniş çıxış etmiş, bununla da Ulu öndər Heydər Əliyevin təbircə desək "onun tək qazaxlara deyil, bütün türklərə lazım" olduğunu sübut etmişdir. Bundan başqa 2016-cı ilin aprel ayında Oljas Süleymanov anadan olmasının 80-illiyi ilə əlaqədar Azərbaycan

rektorları, elm xadimləri, Beynəlxalq Atatürk Mərkəzinin rəhbəri, Ədəbiyyat İnstitutunun kollektivinin geniş görüşü olmuş, çıxışlar edilmiş, fikir mübadiləsi aparılmış, O.Süleymanovun Qazax-Azərbaycan ədəbi əlaqələrinin, həm də Qazaxıstan siyasi, ictimai, iqtisadi, mədəni əlaqələrinin inkişafında rolundan danışılmışdır.

2016-cı ilin may ayında Astanada keçirilmiş "Böyük çöl" Birinci Beynəlxalq Humanitar Elmlər Forumun-

lik Otarbayevin "Biz "Arşın mal alan"ı seyr edərək böyüdük" kimi məqalələri ölkəmizdə və Qazaxıstanda ədəbi əlaqələrə verilən önəmin güzgüsü kimi ortada dayanır.

Məlum olduğu kimi, Azərbaycan-qazax ədəbi əlaqələrinin daha mühüm səhifələri Abay yaradıcılığı ilə bağlı olmuşdur. Hələ XX əsrin 70-ci illərindən başlayaraq onun əsərləri – şeirləri və poemaları Azərbaycan Dövlət Nəşriyyatında mütərcimlərimizin köməyi

Azərbaycan-qazax ədəbi əlaqələrinin müxtəsər mənzərəsi

Azərbaycanın Qazaxıstanla əlaqələrinin intensivliyini 2017-ci ilin 3 aprelində Qazaxıstan Prezidenti Nursultan Nazarbayevin ölkəmizə etdiyi işgüzar səfəri də təsdiqləməkdədir. Bu səfər nəinki ticari-iqtisadi, siyasi-mədəni münasibətlərimizin, həm də xalqlarımızın və ölkələrimizin digər sahələrdə daha da yaxınlaşmasının yeni formatda əsasını qoyacağına inamı ifadə etməkdədir. Görüş zamanı Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev digər sahələrlə yanaşı, dövlət başçıları arasında humanitar sahədə əməkdaşlığın müzakirə olunmasından danışıraq qeyd etmişdir ki, "biz bu əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsi üzrə konkret addımlar müəyyənləşdirmişik..."

ilə dilimizə tərcümə olunub, müxtəlif illərdə ayrı-ayrı şəirlərimiz onun yaradıcılığından oxuculara müxtəlif fraqmentlər təqdim etsələr də, 2017-ci ildə BDU-da fəaliyyət göstərən Abay adına Qazax dili, Tarixi və Mədəniyyəti Mərkəzi Abayın əsərlərini yenidən nəşr etmişdir. 29 mart 2017-ci ildə BDU-nun Heydər Əliyev məktəbində "Abay" kitabının geniş təqdimat mərasimi keçirilmiş, təqdimatda H.Əliyev adına Azərbaycan-Qazaxıstan Dostluq Cəmiyyətinin sədri professor Eldar Günaydin, BDU-nun professor-müəllim və tələbə kollektivi, Qazaxıstanın Azərbaycanı Səfirliyinin müşaviri Darxan Kuşerbayev, səfirliyin əməkdaşları, alimlər, ictimaiyyət nümayəndələri və başqaları çıxışlar etmiş, Abay yaradıcılığının müxtəlif tərəflərindən söhbət açmışlar. Bu təkrar nəşrin ən mühüm cəhəti ondan ibarətdir ki, burada ilk dəfədir ki, Abayın fəlsəfi-didaktik nəsr əsəri "Əqliyyə" dosent Heydər Orucovun tərcüməsində oxuculara çatdırılmış, mütərcimin özü əsərin tərcüməsi üzərindəki işin çətinliklərindən söhbət açmışdır. Bundan başqa kitabın təqdimatı zamanı professor R.Əskər, professor N.Tağısoy və başqaları Abayla bağlı fikirlər söyləmiş, Azərbaycanla bu qazax mütəfəkkirine iki monoqrafik araşdırma həsr etmiş Firuzə Ağayeva Abay yaradıcılığının bir sıra xüsusiyyətləri üzərində dayanmışdır.

Azərbaycanın Qazaxıstanla əlaqələrinin intensivliyini 2017-ci ilin 3 aprelində Qazaxıstan Prezidenti Nursultan Nazarbayevin ölkəmizə etdiyi işgüzar səfəri də təsdiqləməkdədir. Bu səfər nəinki ticari-iqtisadi, siyasi-mədəni münasibətlərimizin, həm də xalqlarımızın və ölkələrimizin digər sahələrdə daha da yaxınlaşmasının yeni formatda əsasını qoyacağına inamı ifadə etməkdədir (Qazaxıstan Prezidenti Nursultan Nazarbayevin Azərbaycana rəsmi səfəri. "Respublika" qəz., 2017, 4 aprel). Görüş zamanı Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev digər sahələrlə yanaşı, dövlət başçıları arasında humanitar sahədə əməkdaşlığın müzakirə olunmasından danışıraq qeyd etmişdir ki, "biz bu əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsi üzrə konkret addımlar müəyyənləşdirmişik..."

Eləcə də gənc nəslin bir-birini yaxşı tanıması, dostluq etməsi və xalqlarımız arasında qardaşlıq münasibətlərinin, ölkələrimizin yaxınlaşması məqsədi ilə Qazaxıstan və Azərbaycan rəhbərlərinin apardıqları siyasəti onların da gələcəkdə aparması üçün Qazaxıstan və Azərbaycan gənclərinin müxtəlif tədbirlərdə iştirakını nəzərdə tutmuşuq" (İlham Əliyev. Azərbaycan və Qazaxıstan prezidentləri mətbuata bəyanatla çıxış etdilər. ("Respublika" qəz.,

ədəbiyyatlarının qarşılıqlı inkişaf problemlərini çevrələyən çıxışı, türk ədəbiyyatşünaslığının magistral xəttinin müəyyənləşdirilməsinin

Respublikası Prezidentinin Fəxri Diplomuna layiq görülməklə Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunun fəxri doktoru seçilmiş

da akademik İ.Həbibbəyli, M.Nağısoy, A.Şükürov və baş qalalarının çıxışları da əlaqələrə impuls verə biləcək faktor kimi ortadadır.

Azərbaycan-qazax ədəbi əlaqələrinin inkişafında bu sətirlərin müəllifinin də müəyyən rolu olmuşdur. Belə ki, o, 2016-cı ildə O.Süleymanovun yaradıcılığına həsr olunmuş iki məqalə, qazax akın yaradıcılığının spesifik xüsusiyyətləri ilə bağlı bir neçə məqalə nəşr etdirib geniş oxucu ictimaiyyətinin diqqətinə təqdim etmişdir.

Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunun əməkdaşı Ağahüseyn Şükürovun "Müstəqillik dövründə Azərbaycan-Qazaxıstan ədəbi əlaqələri" adlı məqaləsi də problemin gündəmdə olduğundan xəbər verməkdədir.

Qazax şairi Şayaxmet Akılbeğin və O.Süleymanovun Azərbaycan dilinə çevrilmiş əsərləri, N.Nazarbayevin "Dostum Oljas haqqında bir neçə kəlmə", Ma-

Azərbaycan-qazax ədəbi əlaqələrinin inkişafında bu sətirlərin müəllifinin də müəyyən rolu olmuşdur. Belə ki, o, 2016-cı ildə O.Süleymanovun yaradıcılığına həsr olunmuş iki məqalə, qazax akın yaradıcılığının spesifik xüsusiyyətləri ilə bağlı bir neçə məqalə nəşr etdirib geniş oxucu ictimaiyyətinin diqqətinə təqdim etmişdir. Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunun əməkdaşı Ağahüseyn Şükürovun "Müstəqillik dövründə Azərbaycan-Qazaxıstan ədəbi əlaqələri" adlı məqaləsi də problemin gündəmdə olduğundan xəbər verməkdədir. Qazax şairi Şayaxmet Akılbeğin və O.Süleymanovun Azərbaycan dilinə çevrilmiş əsərləri, N.Nazarbayevin "Dostum Oljas haqqında bir neçə kəlmə", Malik Otarbayevin "Biz "Arşın mal alan"ı seyr edərək böyüdük" kimi məqalələri ölkəmizdə və Qazaxıstanda ədəbi əlaqələrə verilən önəmin güzgüsü kimi ortada dayanır...

2017, 4 aprel, s. 2). Bütün bunlar, heç şübhəsiz ki, Azərbaycan-qazax ədəbi əlaqələrinin intensivləşməsinə və daha da zənginləşməsinə nəzərdə tutur. Azərbaycan-qazax ədəbi əlaqələrinin möhkəmlənməsinə Nizami Gəncəvi adına Ədə-

də uğurlu addım kimi dəyərləndirilməkdədir. 25 ildən yuxarıdır ki, Azərbaycan-qazax ədəbi-mədəniyyəti əlaqələrinin inkişafına nə Azərbaycanda, nə də Qazaxıstanda bəlkə də Oljas Süleymanov kimi öz əməli təsirini göstərən baş-

dir. Bu münasibətlə Ədəbiyyat İnstitutunda O.Süleymanovla Qazaxıstanın Azərbaycanı Fövqəladə və Səlahiyyətli səfiri Beybit İsabəyev və səfirliyin əməkdaşları ilə birlikdə Azərbaycan ictimaiyyətinin nümayəndələri, ali məktəb